

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 20

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 8 ianuarie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE SENATULUI		
1.	— Decizie privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 566 din 9 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal și ale art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor	3-7

DECIZII ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****DECIZIE****privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară**

În temeiul dispozițiilor art. 66 alin. (2) și (3) și ale art. 115 alin. (5) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 84 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — Se convoacă Senatul în sesiune extraordinară, în data de 8 ianuarie 2021, ora 11,00. Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

PREȘEDINTELE SENATULUI

ANCA DANA DRAGU

București, 8 ianuarie 2021.

Nr. 1.

ANEXĂ**Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru al Senatului pentru sesiunea extraordinară din data de 8 ianuarie 2021****— sesiune extraordinară —****I. Proiectul ordinii de zi**

— Informare cu privire la proiectele de legi privind aprobarea unor ordonanțe de urgență ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative înregistrate la Biroul permanent al Senatului, care urmează să fie avizate de comisiile parlamentare în termenele stabilite;

— depunerea jurământului de credință față de țară și popor, în conformitate cu prevederile art. 3 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

II. Proiectul programului de lucru

Vineri, 8 ianuarie 2021

ora 11,00 — Lucrări în plenul Senatului

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 566

din 9 iulie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal și ale art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Dana-Cristina Bunea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal și ale art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, excepție ridicată în Dosarul nr. 1.081/118/2015 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal a fost ridicată de Gheorghe Țarălună, iar excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor a fost ridicată de instanța judecătorească, din oficiu. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 229D/2018.

2. La apelul nominal răspunde pentru autorul excepției domnul avocat Dan Lupașcu, cu delegație depusă la dosar. Lipsește cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent învederează că la termenul anterior din data de 2 iunie 2020 procedura de citare nu era legal îndeplinită cu partea Faloutsos Evangelos, drept pentru care s-a acordat termen de judecată în vederea refacerii procedurii de citare pentru data de 9 iulie 2020. Magistratul-asistent referă asupra concluziilor scrise depuse la dosar de către Ministerul Public, prin care se solicită, în principal, respingerea ca inadmisibilă a excepției, iar, în subsidiar, respingerea acesteia ca neîntemeiată.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul domnului avocat Dan Lupașcu, care apreciază că excepția de neconstituționalitate este admisibilă. Susține că dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal au legătură cu soluționarea cauzei deoarece autorul excepției a fost condamnat pe baza denunțurilor și declarațiilor martorilor față de care s-a dispus clasarea, reținându-se cauza de impunitate prevăzută de textul de lege criticat, deși denunțurile au fost realizate după începerea urmăririi penale în cauză. În ceea ce privește dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, apreciază că și acestea au legătură cu soluționarea cauzei, inculpatul formulând la un moment dat un denunț finalizat cu trimiterea în judecată și condamnarea unor persoane. Cu toate acestea, instanța de judecată nu a aplicat dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002.

4. În continuare, susține că dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal sunt lipsite de claritate și previzibilitate. Redactarea acestui articol permite interpretarea potrivit căreia autodenunțul atrage nepedepsirea pentru săvârșirea infracțiunii de dare de mită și în ipoteza în care intervine după sesizarea organului de urmărire penală prin denunțul altei persoane cu privire la o

pluralitate de fapte de luare de mită. Astfel, se pune semnul egalității între autodenunț și recunoaștere, deși acestea sunt instituții juridice diferite. În aceste condiții, apreciază că, în cazul în care organul de urmărire penală a fost sesizat în ceea ce privește săvârșirea infracțiunilor corelative de dare de mită și luare de mită, autodenunțul ulterior nu poate atrage impunitatea pentru autor, astfel cum permite textul de lege criticat. Fără acest beneficiu, cel ce se autodenunță poate avea o altă atitudine procesuală, fără existența unei dependențe de organul de urmărire penală, ceea ce poate influența în mod hotărâtor situația celui acuzat de luare de mită. Totodată, arată că instanța judecătorească nu poate cenzura aplicarea de către organul de urmărire penală a acestei cauze de nepedepsire.

5. În ceea ce privește dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, arată că acestea reglementează o cauză specială de reducere a limitelor de pedeapsă. Aceste dispoziții sunt valorificate exclusiv în procesul de individualizare judiciară a pedepsei, deci în cursul judecării de către instanța judecătorească. Învederează că în practică există mai multe abordări în ceea ce privește verificarea condițiilor necesare aplicării dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002. De exemplu, unele instanțe emit o adresă către parchet pentru a li se comunica dacă este sau nu incidentă această dispoziție, însușindu-și opinia parchetului; alte instanțe aplică dispozițiile criticate dacă s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale; unele instanțe aplică aceste dispoziții doar dacă s-a pus în mișcare acțiunea penală; iar altele doar dacă s-a dispus trimiterea în judecată. În prezenta cauză, deși s-a dispus condamnarea, instanța nu a aplicat dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002. În același context, susține că alte instanțe solicită un referat al parchetului referitor la aplicarea dispozițiilor criticate, iar altele solicită copii conforme cu originalul de pe actele de procedură, dar principiul confidențialității împiedică procurorul să trimită astfel de copii. Toate aceste abordări diferite pun în evidență modalitatea echivocă în care este formulată dispoziția art. 19 din Legea nr. 682/2002. Trimiterea pe care art. 19 din Legea nr. 682/2002 o face la art. 2 pct. 1 din același act normativ amplifică ambiguitatea din perspectiva aprecierii asupra caracterului determinant al denunțului, a contribuției denunțătorului la prevenirea producerii ori la recuperarea unor prejudicii deosebite ce ar putea fi cauzate prin săvârșirea unor infracțiuni grave, precum și în ceea ce privește facilitarea identificării și tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave. În concluzie, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

6. Reprezentantul Ministerului Public solicită, în principal, respingerea excepției de neconstituționalitate, ca inadmisibilă, apreciind că o eventuală decizie de admitere a excepției de neconstituționalitate nu ar produce niciun efect în cauză. Astfel, dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal vizează exclusiv situația mituitorului, iar nu a persoanei mituite, autorul excepției având calitatea de autor al infracțiunii de luare de mită. Totodată, apreciază că se critică modul de aplicare a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal de către procuror, însă această critică trebuia formulată în cadrul procedurii de soluționare a unei plângeri împotriva dispoziției procurorului de clasare. În ceea ce

privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002, arată că aceasta a fost formulată în contextul realizării unui denunț de către autorul excepției anterior începerii urmăririi penale în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate și fără nicio legătură cu dosarul penal în care autorul excepției a fost trimis în judecată. Invocă Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018.

7. În subsidiar, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Arată că dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal reglementează o cauză personală de nepedepsire care privește fiecare acțiune de dare de mită, independent de comiterea unei pluralități de infracțiuni. Susține că textul este clar, iar pentru a beneficia de această cauză mituitorul trebuie să denunțe fapta sa de dare de mită mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la acea faptă. Apreciază că chestiunile ce țin de sinceritatea denunțatorului și neinfluențarea sa de factori externi nu reprezintă probleme de constituționalitate, de aplicare a dispozițiilor criticate de către organele judiciare. Face trimitere la Decizia nr. 1 din 16 ianuarie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 3 martie 2020, potrivit căreia martorul denunțator care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la art. 290 alin. (3) din Codul penal poate fi subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) din Codul penal.

8. Referitor la verificarea de către instanța judecătorească a modalității în care procurorul a acordat cauza de nepedepsire, apreciază că aceste aspecte depășesc cadrul procesual cu care instanța este investită, față de prevederile art. 371 din Codul de procedură penală. Folosirea ca probă a declarațiilor date de persoanele care se autodenunță pentru a beneficia de cauza de nepedepsire este legală, fiind permisă atât de legislația internă, cât și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

9. În ceea ce privește dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, arată că dispoziții similare se regăsesc și în alte acte normative. Astfel, la lămurirea textului de lege criticat au contribuit atât jurisprudența de aproape 20 de ani a instanțelor judecătorești referitoare la textele similare din alte acte normative, cât și Decizia nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

10. Referitor la imposibilitatea instanței de a verifica conduita celor care beneficiază de dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002, susține că aplicarea acestor dispoziții este atributul exclusiv al instanței judecătorești, iar parchetul este chemat doar să exprime un punct de vedere ori să furnizeze informații oficiale. Instanțele judecătorești pot solicita procurorului — iar acesta se va conforma — nu doar un răspuns oficial asupra ajutorului dat organelor de urmărire penală de către persoana în cauză, ci și copii ale denunțului, ale declarațiilor, ale ordonanțelor de începere și de efectuare în continuare a urmăririi penale, ale ordonanțelor de punere în mișcare a acțiunii penale sau ale rechizitoriului. Împrejurarea că în unele situații caracterul confidențial al urmăririi penale a împiedicat transmiterea acestor acte nu poate reține persoana interesată de a depune chiar ea copii ale denunțului, ale declarațiilor date sau ale unor acte transmise acesteia de către organul de urmărire penală și care sunt relevante în cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

11. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.081/118/2015, **Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal și ale art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor**. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal a fost ridicată de Gheorghe Țarlungă, iar excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor a fost ridicată de instanța judecătorească, din oficiu.

12. **În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal**, autorul arată că acestea sunt lipsite de claritate, precizie și predictibilitate. Modul de redactare permite interpretarea potrivit căreia autodenunțul atrage nepedepsirea pentru dare de mită și în ipoteza în care intervine după sesizarea organului de urmărire penală (prin denunțul altei persoane) cu privire la o pluralitate de fapte (concurs de infracțiuni sau infracțiunea continuată de luare de mită). Conform jurisprudenței, aplicabilitatea cauzei speciale de nepedepsire presupune îndeplinirea următoarelor condiții: mituitorul a denunțat fapta; denunțarea trebuie să fie făcută unei autorități, chiar necompetentă să efectueze urmărirea penală în această materie; denunțarea trebuie să se producă mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat.

13. Referitor la prima condiție, apreciază că autodenunțarea nu este sinonimă cu recunoașterea, în cazul autodenunțării făptuitorului dezvăluind fapta săvârșită de el din proprie inițiativă și în mod spontan, în timp ce în situația recunoașterii dezvăluirea este totdeauna determinată de intervenția organului de urmărire penală. Cu privire la cea de-a doua condiție, dacă autoritatea care primește denunțul este necompetentă, aceasta va încunoaștința de îndată organul de urmărire penală competent. În ceea ce privește cea de-a treia condiție, arată că, în situația în care organul de urmărire penală a fost sesizat pentru infracțiunea de dare de mită, indiferent dacă a început sau nu urmărirea penală, autodenunțul nu poate produce efectul impunității.

14. Astfel, având în vedere lipsa de precizie a textului de lege, apreciază că singura interpretare conformă Legii fundamentale este aceea de a beneficia de cauza de nepedepsire doar persoanele care prin voința lor neinfluențată de factori externi (precum organele de urmărire penală) denunță fapta. Susține că dispoziția criticată contravine art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră principiul legalității, ce impune obligația legiuitorului ca normele juridice pe care le adoptă să fie precise, clare și previzibile.

15. În continuare, face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, de exemplu Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României*. Totodată, face referire la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene referitoare la principiul încrederii legitime, care impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă. În ceea ce privește jurisprudența Curții Constituționale, arată că aceasta a reținut constant că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat.

16. Imprecizia și lipsa de previzibilitate a textului de lege criticat, încalcând principiul legalității, afectează și dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție, de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 47 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Implicit, sunt nesocotite și dispozițiile art. 11 alin. (1) și (2) și ale art. 20 din Constituție.

17. **În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor**, instanța judecătorească arată că, deși titlul legii se referă la protecția martorilor, iar domeniul de reglementare prevăzut în art. 1 este limitat la martorii a căror viață sau integritate corporală sau libertate le este amenințată ca urmare a deținerii de către aceștia a unor informații ori date cu privire la săvârșirea unor infracțiuni grave pe care le-au furnizat sau au fost de acord să le furnizeze organelor judiciare și care au un rol determinant în descoperirea infractorilor și în soluționarea unor cauze, totuși, prevederile art. 19, care instituie un beneficiu constând în reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru săvârșirea unei infracțiuni de către persoana în favoarea căreia este instituit acest beneficiu, sunt limitate în ceea ce privește aplicarea numai la martorii prevăzuți de art. 2 lit. a) pct. 1 din lege, subiecți de drept cu privire la care nu există pericolul amenințării vieții, integrității corporale sau a libertății.

18. Totodată, îndeplinirea condiției suplimentare vizând conduita beneficiarilor de a furniza informații și date având un anume rol determinant nu poate fi analizată în mod concret, echitabil și transparent de către instanța de judecată în fața căreia se solicită aplicarea acestei prevederi legale, instanței fiindu-i limitată accesibilitatea la dosarele organului de urmărire penală pentru verificarea concretă a efectelor din punct de vedere juridic ale datelor și informațiilor furnizate de către beneficiarul cauzei de reducere a limitelor pedepsei.

19. Astfel, în practică, stabilirea situației complexe de fapt și juridice ce constituie premisa aplicării art. 19 din Legea nr. 682/2002 se realizează în mod neunitar, prin examinarea unor declarații sintetice ale procurorului cu privire la îndeplinirea condițiilor de aplicare a acestor dispoziții sau, eventual, după scurgerea unei perioade mai lungi de timp, prin examinarea considerentelor unor hotărâri judecătorești de condamnare, în măsura în care acestea analizează caracterul determinant al informațiilor în soluționarea cauzei, fără însă a fi posibilă și verificarea rolului determinant în descoperirea infractorilor.

20. Această situație face ca norma să aducă atingere prevederilor art. 1 și art. 126 alin. (1) din Constituție, fiind neclară și permițând ca actul de judecată să se bazeze pe constatări neverificabile din partea unei alte instituții implicate în activitatea judiciară, care astfel poate impune soluția dispusă de instanța judecătorească, substituindu-se în acest mod judecătorului.

21. Totodată, se consideră că norma prevăzută de art. 19 din Legea nr. 682/2002 instituie un tratament discriminatoriu în favoarea unei persoane fizice care la un anumit moment al vieții are calitatea prevăzută de art. 2 lit. a) pct. 1 din lege, fiind o cauză de reducere a limitelor pedepsei la modul general. Aplicarea cauzei generate de reducerea substanțială a limitelor pedepsei creează un beneficiu viager în favoarea subiectului normei, aplicabil la orice faptă viitoare prevăzută de legea penală săvârșită de acesta și la care sunt îndeplinite condițiile răspunderii penale, creând, pe cale de consecință, un sistem sancționator penal discriminatoriu în raport cu ceilalți subiecți ai

răspunderii penale care nu se află în situația premisă prevăzută de art. 2 lit. a) pct. 1 din lege.

22. Legiuitorul are libertatea de a institui politici penale adecvate pentru sprijinirea luptei împotriva infracționalității, iar în cadrul acestor politici poate stabili dispoziții de favoare ce ar putea constitui cauze de reducere a limitelor pedepselor pentru persoane care colaborează activ în sprijinul acțiunii organelor judiciare penale. Totuși, această libertate nu este neîngrădită, ci este limitată de cerințele privind aplicabilitatea unor drepturi fundamentale și principii constituționale, cum sunt cele vizând principiul legalității, al clarității și preciziei normei juridice, precum și al caracterului nediscriminatoriu.

23. **Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie**, exprimându-și opinia referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal, apreciază că practica Curții Europene a Drepturilor Omului este în sensul acceptării caracterului doveditor al declarației uneia sau mai multor persoane care, prin efectul legii sau prin înțelegerea acestora cu organele de anchetă, au beneficiat de impunitate totală sau parțială cu privire la fapte caracterizate ca infracțiuni de lege. Totuși, în cadrul principiilor statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, instanțelor naționale li se recomandă să dea dovadă de circumspecție cu privire la caracterul preponderent al acestor probatorii, precum și să asigure acuzatului instrumente efective pentru a putea contesta credibilitatea și verosimilitatea declarațiilor în acuzare, circumscrise astfel și efectelor impunității asupra valorii probatorii a declarației. Denunțarea faptei de corupție de către mituitor, în anumite condiții, generează o cauză de nepedepsire a acestuia, cauză ce nu se regăsește și în beneficiul celui alt participant la faptele de corupție, respectiv mituitul, iar condițiile în care această cauză de nepedepsire intervine este în mod incomplet și neclar reglementată, întrucât nu se precizează care este condiția premisă anterioară a denunțului.

24. Acțiunea de sesizare a organului de urmărire penală nu este în mod clar determinată astfel încât să se poată stabili dacă se referă numai la modul procedurale de sesizare a organului de urmărire penală sau se poate referi și la sesizări anterioare începerii urmăririi penale adresate organelor de cercetare penală sau de urmărire penală și neînregistrate ca acte de sesizare penale, deși conținutul acestora poate fi valorificat în acest sens.

25. Modalitatea în care intervine cauza de nepedepsire în beneficiul mituitorului nu poate fi complet verificată de către instanța de judecată în fața căreia se regăsește cauza penală având ca obiect tragerea la răspundere penală a inculpatului pentru săvârșirea unei eventuale infracțiuni de luare de mită și, ca atare, analiza veridicității și verosimilității persoanei ascultate ca martor denunțător este viciată și poate conduce la reținerea unor elemente de fapt diferite decât cele reale, afectând caracterul echitabil al procedurii. Instanța de judecată nu are aptitudinea de a face verificări la nivelul unității de parchet din care face parte procurorul ce a emis rechizitoriul, astfel încât să stabilească dacă, înainte de acordarea beneficiului cauzei de nepedepsire mai sus expusă, organul de urmărire penală era sau nu sesizat formal sau informal cu privire la săvârșirea infracțiunii de luare de mită. Ca atare, se consideră că soluția legislativă prevăzută în art. 290 alin. (3) din Codul penal este afectată de vicii de neconstituționalitate, încalcând deplinul acces la justiție al inculpatului și caracterul efectiv al garanțiilor

oferite de Constituție și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

27. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului prezent, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

28. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

29. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal și ale art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 18 aprilie 2014, cu următorul conținut:

— Art. 290 alin. (3) din Codul penal: *„Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.”*

— Art. 19 din Legea nr. 682/2002: *„Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecării denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.”*

30. Dispozițiile art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 au următorul cuprins: *„În prezenta lege termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles: a) martorul este persoana care se află în una dintre următoarele situații: 1. are calitatea de martor, potrivit Codului de procedură penală, și prin declarațiile sale furnizează informații și date cu caracter determinant în aflarea adevărului cu privire la infracțiuni grave sau care contribuie la prevenirea producerii ori la recuperarea unor prejudicii deosebite ce ar putea fi cauzate prin săvârșirea unor astfel de infracțiuni.”*

31. Autorul excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5), potrivit căruia în România respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 11 alin. (1) și (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 21 alin. (3), potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Totodată, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și cele ale art. 47 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

32. Instanța judecătorească susține că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) referitor la statul de drept, art. 1 alin. (5), potrivit căruia în România respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 16

alin. (1) și (2) referitor la egalitatea în drepturi și art. 126 alin. (1), potrivit căruia justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

33. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia critică dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal, care reglementează cauza de nepedepsire în cazul în care mituitorul denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta. Curtea constată că dispozițiile art. 290 alin. (3) din Codul penal sunt incidente doar în ceea ce privește persoana mituitorului, fiind aplicate de organul judiciar atunci când pronunță o soluție de clasare deoarece există, potrivit art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală, o cauză de nepedepsire prevăzută de lege. Așa fiind, Curtea observă că dispozițiile criticate sunt incidente în cadrul soluționării unei plângeri împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteri în judecată, reglementată de dispozițiile art. 340 din Codul de procedură penală, prin care se critică soluția de clasare.

34. Or, având în vedere că în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, instanța judecătorească nu va analiza aplicarea dispozițiilor criticate. Cu alte cuvinte, în analiza acuzației în materie penală adusă inculpatului instanța judecătorească nu aplică prevederile criticate.

35. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal este inadmisibilă, neavând legătură cu soluționarea cauzei în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

36. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, Curtea constată că, prin Sentința penală nr. 78 din 21 februarie 2017, Tribunalul Constanța — Secția penală I-a condamnat pe inculpatul Țărălungă Gheorghe la 8 ani și 8 luni de închisoare pentru săvârșirea mai multor infracțiuni de luare de mită aflate în concurs real, respingând ca nefondată cererea privind aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002. Curtea reține că, potrivit acestei sentințe (pg. 62 și 63), infracțiunile pentru care inculpatul Țărălungă Gheorghe a fost condamnat au fost săvârșite în totalitate în anul 2015. De asemenea, din aceeași sentință (pg. 49) reiese că inculpatul Țărălungă Gheorghe a denunțat anterior anului 2015, deci înainte de săvârșirea infracțiunilor pentru care acesta a fost trimis în judecată, săvârșirea de către unele persoane a anumitor infracțiuni. Astfel, în sentința anterior citată se menționează că prin Adresa DNA nr. 9/P/2013 din data de 25 februarie 2014 s-a precizat că în urma denunțului s-a dispus doar trimiterea în judecată penală a 4 inculpați prin Rechizitoriul nr. 9/P/2013 din data de 12 septembrie 2013.

37. Împotriva sentinței a fost formulat apel, Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, prin Decizia penală nr. 22/P din 8 ianuarie 2020, printre altele, l-a condamnat pe inculpatul Țărălungă Gheorghe la pedeapsa închisorii de 8 ani pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată (11 acte materiale) și a respins ca nefondată cererea privind aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 formulată de inculpat.

38. În acest context, Curtea constată că, potrivit Deciziei nr. 3 din 28 februarie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 13 aprilie 2018, efectele cauzei legale de

reducere a pedepsei prevăzute de art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor se produc exclusiv în cauza penală determinată, având ca obiect una sau mai multe infracțiuni comise de persoana care, înainte sau pe parcursul urmăririi penale ori al judecării acelei cauze, a denunțat și facilitat tragerea la răspundere penală a participanților la săvârșirea unor infracțiuni grave; autorul denunțului nu poate beneficia de reducerea la jumătate a limitelor speciale de pedeapsă în cauze penale distincte, chiar dacă au ca obiect infracțiuni concurente comise de acesta. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că efectele cauzei legale de reducere a limitelor de pedeapsă se vor produce numai asupra infracțiunilor ce fac (sau, după caz, vor face) obiectul unui dosar penal determinat, în considerarea căruia martorul a formulat denunțul. Aceste efecte nu se vor produce și în alte cauze penale având ca obiect infracțiuni descoperite sau săvârșite ulterior denunțului, chiar dacă între toate acestea există un raport specific pluralității de infracțiuni sub forma concursului.

39. Or, în prezenta cauză, astfel cum s-a arătat, denunțul inculpatului a fost realizat anterior săvârșirii infracțiunilor pentru care acesta a fost condamnat, iar nu în dosarul penal ce s-a încheiat cu condamnarea denunțătorului, fapt ce determină inaplicabilitatea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 în cauza în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate. Astfel, chiar și în cazul admiterii excepției de neconstituționalitate, decizia pronunțată nu va produce niciun efect concret întrucât cererea formulată este inadmisibilă. Primind decizia de admitere, soluția instanței judecătorești va fi aceeași ca cea reținută anterior pronunțării Curții

Constituționale, de neaplicare a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor.

40. Așa fiind, Curtea observă că, potrivit jurisprudenței sale, „legătura cu soluționarea cauzei”, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun aceste dispoziții legale, în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014). Prin urmare, condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, nu trebuie analizată în abstract, ci trebuie verificat în primul rând interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales din prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat.

41. Cu alte cuvinte, excepția de neconstituționalitate trebuie să fie realmente utilă pentru soluționarea litigiului în cadrul căruia a fost ridicată. Practic, decizia Curții Constituționale trebuie să fie de natură a produce un efect concret asupra desfășurării procesului, cerința relevanței fiind expresia utilității pe care soluționarea excepției invocate o are în cadrul rezolvării litigiului dintre părți.

42. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor este inadmisibilă, neavând legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

43. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 290 alin. (3) din Codul penal, excepție ridicată de Gheorghe Țarălungă în Dosarul nr. 1.081/118/2015 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și ale art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, excepție ridicată din oficiu de instanța judecătorească.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 iulie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

